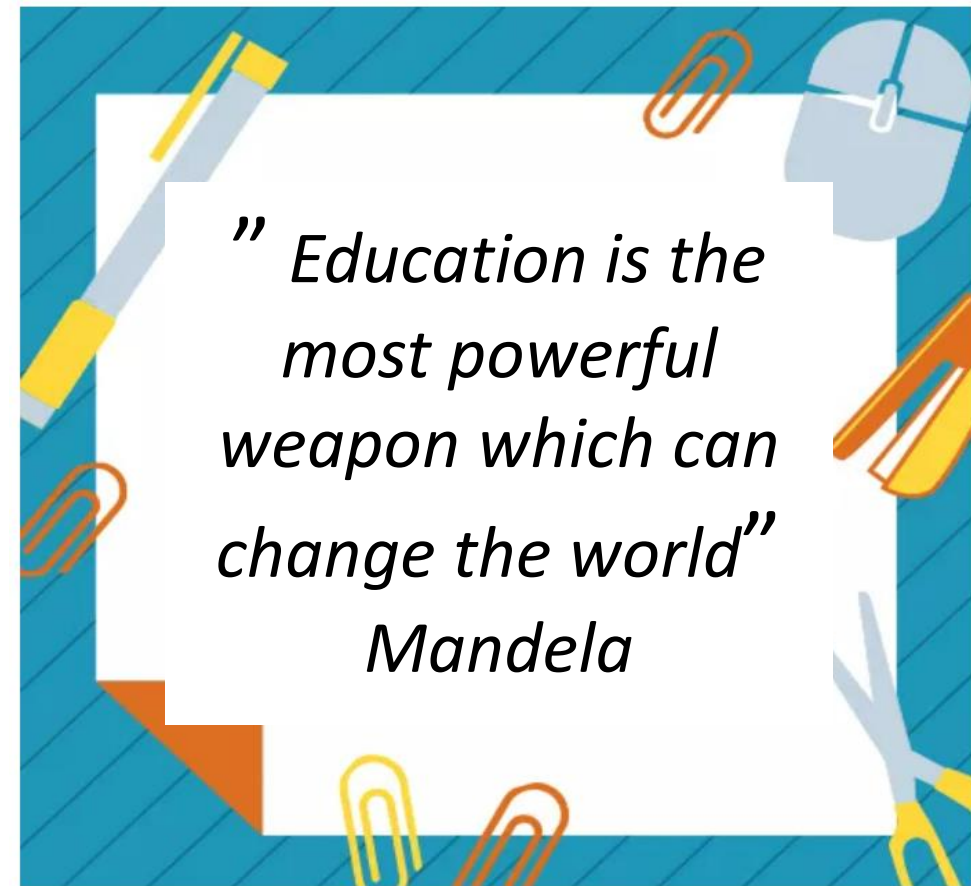

Majlinda Mishaxhiu

Lecturer (part-time) - European University of
Tirana and
HSSE Manager at Shell Upstream Albania BV

Why should we teach safety in the school?

- Early education shapes long-term safety culture
- Students learn to integrate safety into design and decisions
- Responsible habits form before entering the workforce

Why it is important to speak about safety education?

- In Albania, there is a need to raise awareness (not only in the school) on risks and prevention.
- Engineering roles often involve high-risk environments.
- Poor decisions can cause injuries or system failures.
- Safety knowledge builds hazard awareness and prevention skills.

Regulatory & Ethical Responsibilities

- Engineers must follow national and international standards.
- Ethical codes require protecting people and the environment.
- Safety-aware graduates become dependable professionals.

Building Safety into Design

- Safety by Design starts at university level.
- Skills include hazard identification and risk assessment.
- Safer systems reduce long-term operational costs.

Why it is important to speak about safety education?

Enhancing Employability

- Employers value graduates with safety understanding.
- Reduces onboarding time and training needs.
- Practical safety skills improve job readiness.

Creating a Strong Safety Culture

- Safety-minded graduates drive future improvements.
- Promotes communication, teamwork, and shared responsibility.
- Strengthens organizational culture over time.

Safety education is essential, not optional!

It shapes competent engineers who protect people and environment.

Principles of incorporating HSE Risk issues in engineering courses

A graduating engineer will need to demonstrate a basic understanding of the principles and issues involved:

- a. hazard identification and risk assessment
- b. hierarchy of risk control
- c. approaches to achieve risk reduction and the substantial direct and indirect business benefits this brings through better quality and loss control
- d. the role risk management plays in the decision-making process and how it can be used under conditions of uncertainty
- e. recognition of the importance of human and organizational factors in the development of an acceptable management system
- f. the professional obligations placed on engineers by the health, safety and environmental regulation;

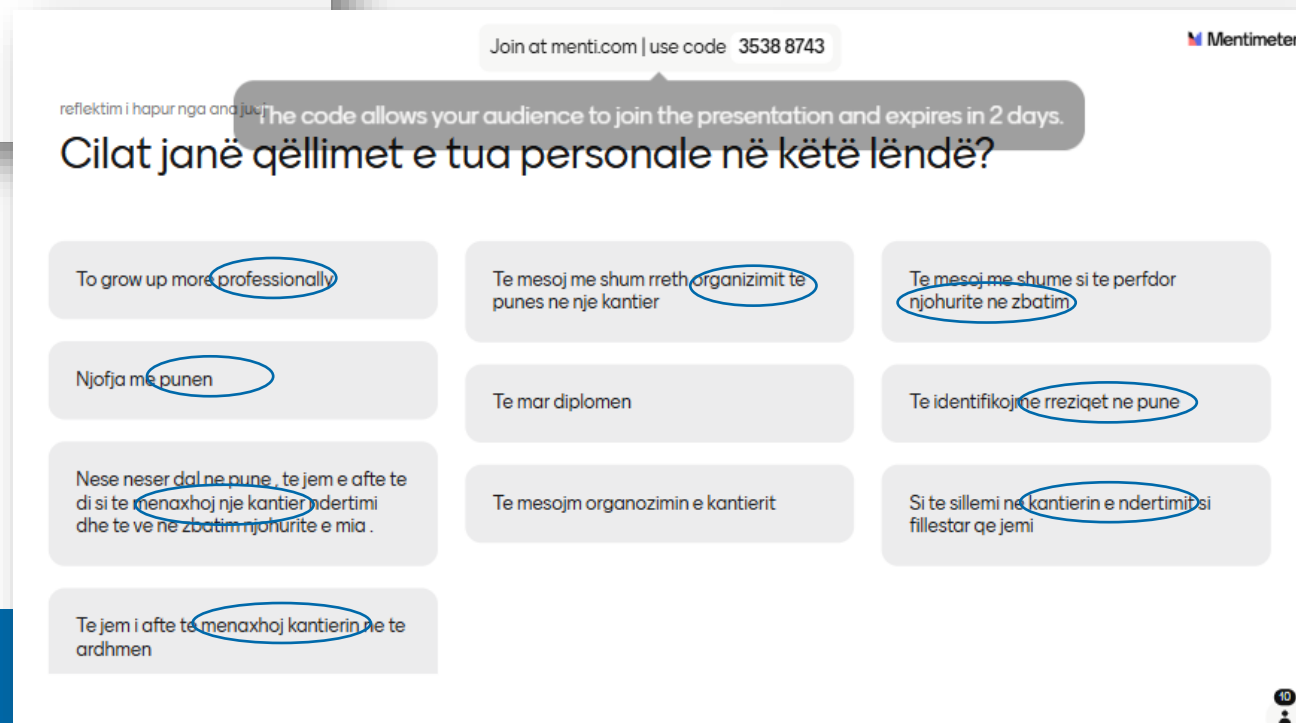
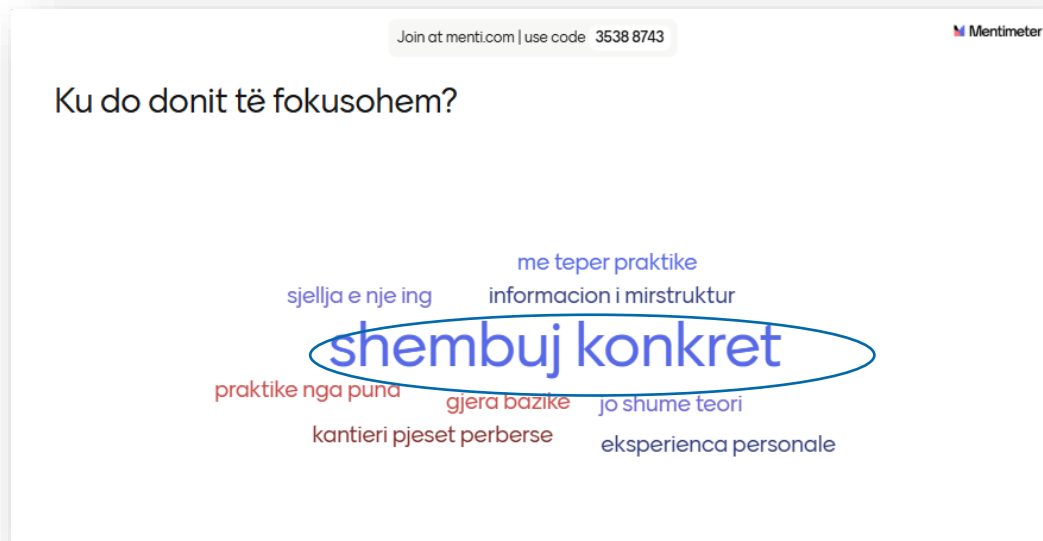
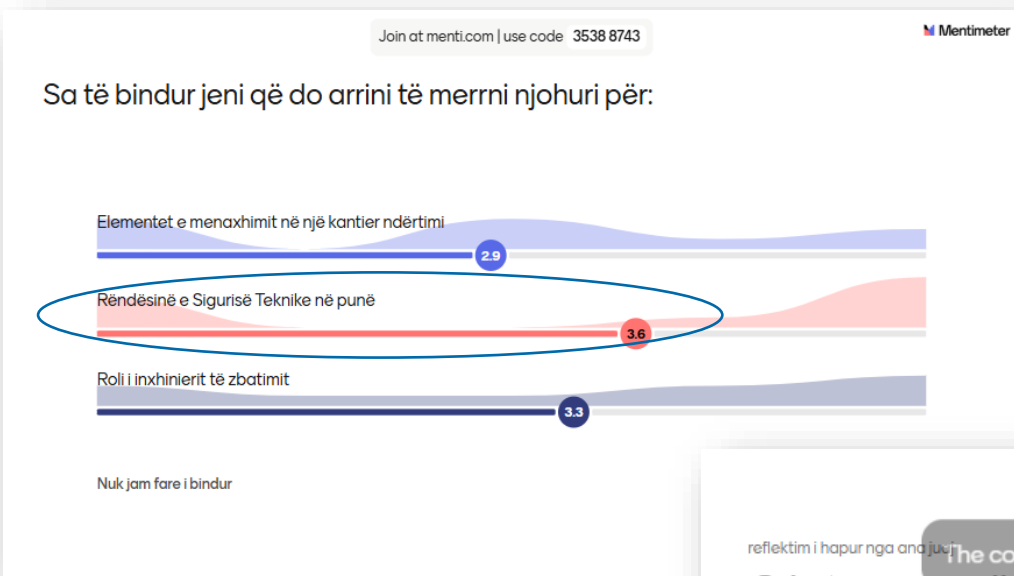

UET approach

- In engineering, architecture, and technology courses, the importance of safety standards, professional ethics, and risk management is emphasized from the early stages of students' education.
- Students work on projects that include analysis of working conditions, safe design of construction or technological environments.
- Through forums, meetings with business representatives, UET creates connections and cooperation to align university education with the requirements of security in the labor market.

Before starting the semester

Themes

Parimet kryesore për Shëndetin dhe Sigurinë në Punë

Arsyet për të menaxhuar apo mirëmbajtur Sh & S

Morale

Ligjore

Ekonomike

Struktura e Legjislacionit për Shëndetin dhe Sigurinë në Punë

Legjislacioni - Ligji Nr. 10237 datë 18.2.2010 "Për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë"

Neni 6 Detprime të përgjithshme të punëdhënësve

1. Punëdhënësi, për sigurimin e mbrojtjes së punëmarrësve në të gjitha aspektet, që lidhen me sigurinë dhe shëndetin në punë, merr masat e nevojshme nëpërmjet:
  - a) parandalimit të rezeqeve për aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale;
  - b) informimit dhe formimit profesional të punëmarrësve e të përfaqësuesve të tyre;
  - c) organizimit të mbrojtjes kolektive dhe individuale;
  - ç) sigurimit të organizimit të vendit të punës e të mjeteve të nevojshme.
2. Punëdhënësi kujdeset për përditësimin e masave të parashikuara në pikën 1 të këtij neni, duke marrë parasysh situatave ekzistuese.

Legjislacioni

Legjislacioni për Shëndetin dhe Sigurinë në Punë

2025					
Fusha	Lloji	Numer	Data	Titulli	
Siguria	VKM	521	06-Aug-14	"Për miratimin e Rregullores "Për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për punën me pajisje me ekran shfaqës".	
Siguria	VKM	522	06-Aug-14	"Për miratimin e Rregullores "Për mbrojtjen e sigurisë dhe shëndetit të punëmarrësve nga risqet e lidhura me agjentët kimikë në punë".	
Siguria	VKM	523	06-Aug-14	"Për miratimin e Rregullores "Për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për mbrojtjen e punëmarrësve lidhur me punën e krahut me ngarkesa" dhe shfaqimin e paragrafit 15.1 deri 15.10, të Shkëqës V, të VKM Nr. 312, datë 5.5.2010, të "Për miratimin e rregullores për sigurinë në kantier".	
Siguria	Udhëzimi	117	26-Dec-13	Për metodat e klasifikimit të risqeve dhe vlerësimit të risikut serioz	
Siguria	VKM	562	03-Jul-13	"Për miratimin e Rregullores "Për Kërkesat Minimale të Sigurisë dhe Përdorimit e Pajisjeve të Punës në Vendin e Punës".	
Siguria	VKM	563	03-Jul-13	"Për miratimin e Rregullores "Për Kërkesat Minimale të Sigurisë dhe Përdorimit e Pajisjeve Mbrojtëse Individuale në Vendin e Punës".	
Siguria	VKM	564	03-Jul-13	"Për miratimin e Rregullores "Për Kërkesat Minimale të Sigurisë dhe Përdorimit e Pajisjeve Mbrojtëse Individuale në Vendin e Punës".	
Siguria	VKM	7	09-Feb-11	"Për përbërjen, rregullat e organizimit dhe të funksionimit të Këshillit Shëndetit në Punë dhe Përfaqësuesit të Punëmarrësve"	
Siguria	VKM	108	09-Feb-11	"Për aftësitë që duhet të plotësojnë punëmarrësit, personat dhe shërbëuesit specializuar, që merren me qëllimet e sigurisë dhe të shëndetit në punë"	
Siguria	VKM	107	09-Feb-11	Për keshillin e sigurisë	
Siguria	VKM	1012	10-Dec-10	"Për miratimin e Rregullores "Për sinjalet në kantier dhe vendin e punës"	
Siguria	VKM	312	05-May-10	"Për miratimin e Rregullores "Për sigurinë në kantier".	
Siguria	Ligj	10237	18-Feb-10	Për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë	
Siguria	VKM	788	14-Dec-05	Për përcaktimin e aksidentit në punë ose për shkak të punës	
Siguria	VKM	207	09-May-02	Për përcaktimin e punëve të vështira ose të rrezikshme	

Legjislacioni – Kodi I Punës

Neni 39 Përgjegjësia e Punëdhënësit

- Detrimi i ligjor i punëdhënësit për të siguruar shëndetin dhe jetën e punëmarrësve në punë.
- Përcaktimi i detrimëve të përgjithshme të punëdhënësit, ka për qëllim mbrojtjen e shëndetit dhe jetës së punëmarrësve.
- Punëdhënësi detrohet të kujdeset për kushtet dhe higjienën e vendeve të punës. Ai duhet të marrë masat e nevojshme mbrojtëse kundër rezeqeve të veçanta që paraqesin:

- o Substancat dhe agjentët helmues;
- o Makinertë dhe aparaturat që përdoren në vendin e punës;
- o Zhurmata dhe platformat
- o Ziari;
- o Pajisjet personale mbrojtëse
- o Ndihma e pare
- o Transporti i peshave të rënda;
- o Ndotja e ajrit;
- o Zhurmat dhe dritshmit;
- o Si dhe rezeqe të tjera në disa degë të industrisë, si ndërtim,miniera, industri kimike, etj.

Rregullore e Sigurimit Teknik – ISTN Shtator 2000

Rregullore e sigurimit teknik për punën në ndërtim

4. Planimi në punë dhe instruktimi i punëmarrësve

4.1. Punëmarrësit pranojnë dhe largohen nga puna në përputhje me kërkesat e kodit të punës në fuqi.

4.2. Punëtorët e rinj pranojnë dhe lejohen të fillojnë punë pasi:

a- Të informohen për rezeqet që i kanosen gjatë punës, në frontin e punës, nga makineria ose pajisjet që do të kenë në përdorim, nga ziari, nga lëndët helmuese dhe nga shpërthimet e mundshme.

b- Të informohen dhe të njihen me mjetet mbrojtëse kolektive dhe individuale që përdoren për të menajuar rezeqet.

c- Të instruktohen dhe të mësohen për zbatimin e rregullave të sigurimit teknik në punë dhe përdorimin e fiksive dhe mjeteve të tjera mbrojtëse nga ziari.

d- Të testohen për përvetësimin e njohurive të mësipërme dhe rezultatet e testimit të shënohen në një regjister të veçantë.

4.3. Punëtorët e rinj që planifikohen të punojnë në vende pune që paraqesin rezeqe të veçanta, fillimisht i nënshtrohen një vize mjekësore të detyrueshme, e cila më vonë përsëritet në mënyrë periodike sipas një grafiku.

4.4. Ndalohej puna e punëtorëve që nuk kanë dëshminë e duhur për shfrytëzimin e pajisjeve ose të makinerive.

INSTITUTI STUDIMEVE TEKNOLOGJISË NDËRTIMIT

4.6. Përdorimi në prodhim apo ndërtim, punëmarrësve të rinj si edhe atyre që ndërrorjnë frontin e punës.

4.7. Instruktimi dhe ristruktimi i punëmarrësve bëhet periodikisht në mbledhjet të urdhërit të nxjerrë nga administratori i ndërmarrjes, i fabrikës apo i linjës së prodhimit.

4.8. Si instruktorë të rregullave të sigurimit teknik në punë, lejohet të caktohen inxhinierë, teknikë apo specialistë të pajisur me dëshmi nga komisioni i autorizuar për kalim që themelohet nga Ministria e Punëve Publike si dhe nga komisionet e ngritura dhe të autorizuar nga administratori i ndërmarrjes, i fabrikës ose i linjës së prodhimit.

Themes

Inspektoriati Shtetëror i Punës

Gjatë vitit 2022 rezultojnë të aksidentuar 18 jetës. Në vitin 2021 punëmarrësit me pasoj

Aksidente ne Shqiperi

Vdes punëtori, arrestohet pronari për shkelje të rregullave në punë

Policia e Dëlnës ka arrestuar në flagrancë pronarin e një firme inxhinieresh. Burime zyrtare bëjnë të ditur se është vënë në pranga 42 vjeç, në akuzën e shkeljes së rregullave të mbrojtjes në punë.

Rreth orës 15:00 të së shtunë në firmën "Premi" në fshatin Bregas, ka gjetur vdekjen nga tensioni elektrik P.L. 57 vjeç, për shkak të moszbatimit të rregullave të sigurimit teknik, bën të ditur policia.

Humbi jetën punëtori, arrestohet administratori dhe inxhinierja e firmës

© 21/10/2018 10:00

Policia ka arrestuar administratorin dhe inxhinierin hidroteknike të një firme private që po ndërton kanalin e tubacionit të HEC-it Moorje, një ditë pasi një punëtor i kësaj firme humbi jetën.

Burime zyrtare bëjnë të ditur se janë vënë në pranga 53 vjeç, administratori i firmës "Vëllëzërit Elezi-Anusha e ndërtimit", dhe inxhinieri hidroteknike pranë kësaj firme. Mbi dy të akuzuarit rëndon akuzat e shkeljes së rregullave të mbrojtjes në punë.

Një ditë më parë, 47 vjeç, humbi jetën pas shembjes së një masivi shkëmbor mbi të.

46

Përkufizime

"Siguria dhe shëndeti në punë" janë masat e marra, që kanë si synim përmirësimin e kushteve gjatë procesit të punës, ruajtjen e jetës, të shëndetit, mbrojtjen fizike dhe psikike të punëmarrësve të tjerë, që marrin pjesë në procesin e prodhimit.

"Shëndet në punë" është jo vetëm mungesa e sëmundjes ose dobësisë, por përfshin, gjithashtu, elementet fizike dhe mendore, që ndikojnë në shëndet e që kanë të bëjnë drejtpërdrejt me sigurinë dhe higjienën në punë.

Rreziku (Hazard) Rreziku është një karakteristikë – aftësi potenciale e çdo gjëje (pajisje pune, veprimtarie, mjedisi pune, substance, etj.) për të shkaktuar lëndime ose dëmtime të tjera. Rreziku është burimi i riskut të mundshëm për shëndetin dhe jetën e punonjësve dhe të tjerëve.

$$R=P \times C$$

Risku R (Risk) është një kombinim i mundësisë P (likelihood or probability) që dikush mund të dëmtohet ose që të mund të shkaktohet një dëm tjetër nga r

Përkufizime

Përcaktimi sipas VKM nr.788, datë 14.12.2005 "Për përcaktimin e aksidentit në punë ose për shkak të punës":

Plagosje: çdo dëmtim si prerje, thyerje, ndrydhje, prerje gjymtyre që rezultojnë nga një ekspozim i menjëhershëm gjatë kryerjes së aktivitetit në punë.

Sëmundje Profesionale: është çdo sëmundje e shkaktuar si rezultat i ekspozimit ndaj rreziqeve që rrjedhin nga veprimtaria e punës. *Përcaktimi sipas ligjit nr.10237, datë 18.2.2010 "Për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë" i amenduar, neni 5 Përkufizime.*

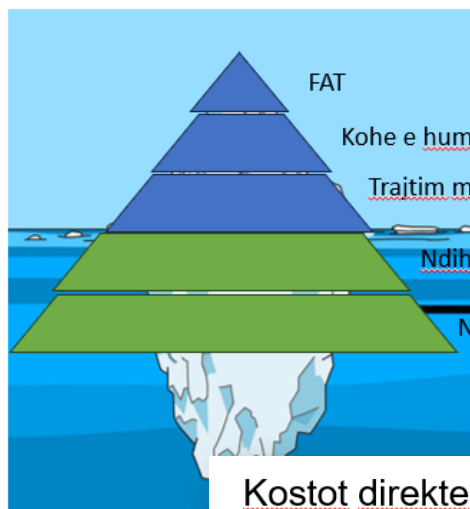
Një ngjarje e rëndë ka ndodhur në qendrën tregtare të Tiranës, ku një 32-vjeçar është aksidentuar nga një mjet pune, pirun, e si pasojë e plagëve të rënda ka humbur jetën në spital.

Sipas njoftimit të policisë dyshohet se i riu, [ ] i punonjës i kësaj qendre tregtare, është dëmtuar aksidentalisht nga mjeti i punës i quajtur pirun që drejtohej nga shtetasi [ ], 61 vjeç.

Shtetasi L [ ] i fillimisht është dërguar në Spitalin e Traumës dhe pas disa orësh ka ndërruar jetë, për shkak të plagëve të marra. Ndërsa drejtuesi i mjetit [ ] është shoqëruar në Komisarjat, për kryerjen e veprimeve procedurale.

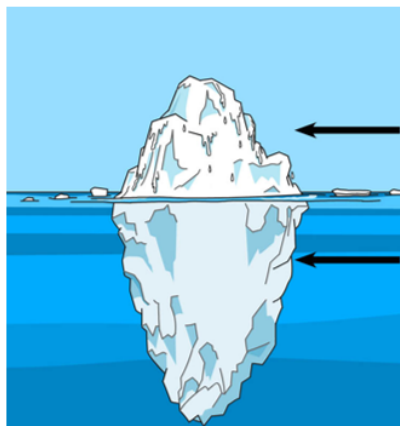
Grupi hetimor vijon punën për dokumentimin e plotë të rrethanave të ngjarjes./A.ZH-dritare.net

Themes

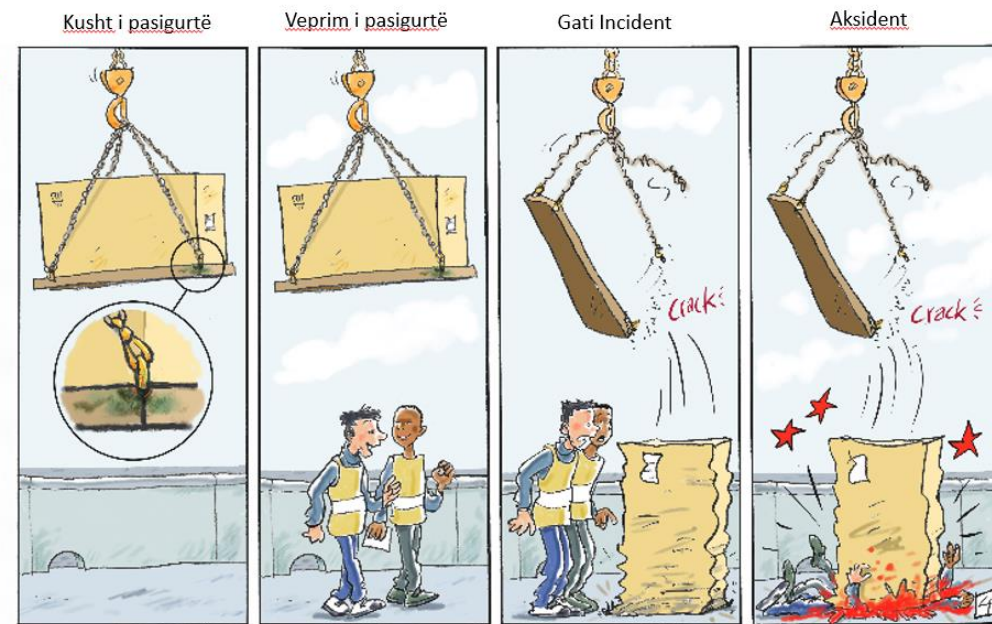

Kostot direkte dhe indirekte ne rast incidenti

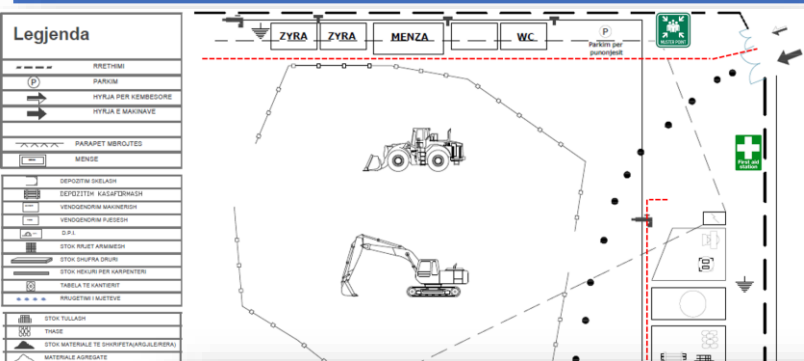
Lëndimi/Plagosja e punonjësve - Cili është ndikimi financiar?

- **Kosto direkte (15 %)**
  - Kosto mjekësore
  - Kohe e humbur nga mungesa e punonjësit
  - Shërbimet gjyqësore
  - Ankimimet që bëjnë punonjësit
  - Dëmtimi që shkaktohet në objekt
- **Kosto indirekte (85 %)**
  - Ulja e kohës productive
  - Rritje e kostove administrative
  - Rekrutim I personelit të ri
  - Kosto e zëvendësimit të personit, trajnim etj
  - Dëmtim I reputacionit
  - Investigim nga inspektoriatet
  - Gjoha pas investigimit
  - Moral I ulët në kompani
  - Pasoja financiare në familje
  - Stres

Themes

Pse duhet kryer vlerësimi I riskut?

Është një kërkesë ligjore që buron nga ligji 10234, 18.02.2010 "Për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë"

Punëdhënësi duhet:

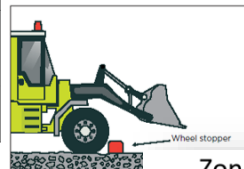
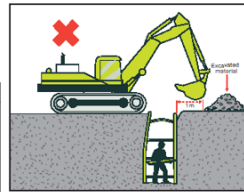
- informojë punëmarrësit dhe përfaqësuesit e tyre për çdo rrezik në vendin e punës, si dhe për masat e sigurisë, që duhen marrë për të kontrolluar këto rreziqe dhe për të shmangur pasojat e rreziqshme;
- i paraqet punëmarrësit rezultatet nga vlerësimi i rrezikut, si dhe masat e ndërmarrura për punëmarrësit, fëmijët, të rinjtë, gratë shtatzëna dhe me fëmijë në gji dhe pers
- përpilon, duke vlerësuar rrezikun, një dokument vlerësimi dhe parandalimi të rrezikut organizativ, higjieno-sanitar, të cilat do të zbatohen sipas kushteve specifike të vendeve

Punëmarrësi ka të drejtë:

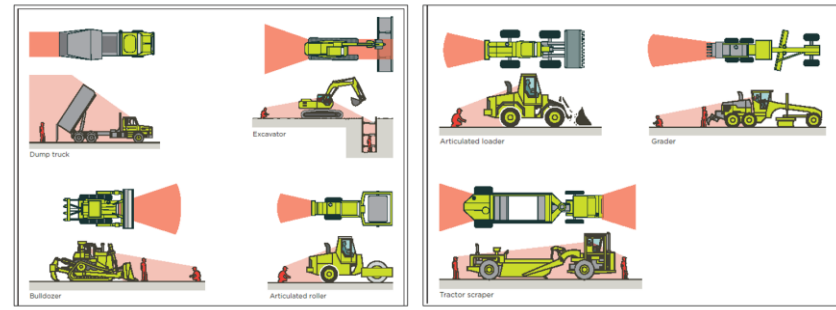
- të kërkojë informacion nga punëdhënësi dhe të marrë pjesë në hartimin e dokumentit të rrezikut, si edhe në dokumente të tjera, që lidhen me sigurinë dhe shëndetin në punë

Makineritë

Rreziqet	Masat e kontrollit
Demtime mekanike të elementeve të eskavatorit/makinerisë	Sigurohu për mirëmbajtjen e makinerisë Sigurohu që operatori kryen inspektimin e mietit
Mungese pamje	Sigurohu që operatori ka pamje të lire në zonën që mund të ndikohet nga levizja e boom-es, koves, krahut etj
Humbje qendrushmerie e mietit	Verifikimet për stabilitetin e tokës ku do qendroie mietit, duhet të kryhen paraprakisht. Kuides duhet patur edhe për llojin ose klasifikimin e dherave
Goditje e punetoreve	Ndaloni hyrien e punetorit në zonën e rrezikut Perdor sinjalistike, barriera, flamurtare

Zona "e padukshme" e makinerisë

Vlerësim I thjeshtëzuar I Riskut – Hapi 3 – Parimet e paranda

Pasi kemi kryer vlerësimin e riskut, hapi tjetër është të bëjmë propozime dhe të marrim masa efektive parandaluese dhe korrigjuese.

Vlerësim I thjeshtëzuar I Riskut – Hapi 2 Përcaktimi paraprak

Matrica për përcaktimin paraprak cilësor të riskut:

Strica për përcaktimin paraprak cilësor të riskut:		Shembull				
		1	2	3	4	5
Rreziqet / Pasojat	Probabiliteti	E parashihet të ndodhë ose detyrë të ndodhë në ditë të punës 50 vjetore				
		Nëse ka ndodhur në një port të cilës ose në XXXX gjatë vite të fundit				
	- dëmtime të shëndetit të përgjithshëm (shumë të lehta); - nuk ka pasqyri të përkohshme për punë (një për arsye shëndetësore); - Shembull: Çrësi incident - (near miss)	1	2	3	4	5
	- dëmtime të lehta dhe të përkohshme të shëndetit (të kthyer në punë) - pasqyri të përkohshme për punë; - nuk ka pasqyri të përkohshme për punë - Shembull: Ndërtim e punë shëndetit që shkaktojnë pasqyri të përkohshme në punë për më shumë se 3 ditë kalendarike;	2	4	6	8	10
	- dëmtime serioze i shëndetit që kërkojnë kujdes mjekësor dhe trajtim të regjistruar të vazhdueshëm; - dëmtime serioze të shëndetit që mund të shkaktojnë afërsisht të reduktuar për punë të përkohshme - Shembull: shëndetit që shkaktojnë pasqyri të përkohshme në punë për më shumë se 3 ditë kalendarike; Shënim: Ky incident kërkon i raportuar	3	6	9	12	15
4	- dëmtime serioze i përkohshme dhe ose progresiv i shëndetit; - pasqyri të përkohshme për punë; - agjencitë ose shkaktojnë afërsisht të reduktuar për punë të përkohshme Shënim: Ky incident kërkon i raportuar	4	8	12	16	20
5	- agjencitë ose pasqyri të rënda; - shëndetit masiv, ku të paktën dy nga më shumë persona dëmtohen në të njëjtën kohë dhe për shkak të të njëjtës arsye - agjencitë ose pasqyri të rënda që shkaktojnë pasqyri të përkohshme në publik Shënim: Ky incident kërkon i raportuar	5	10	15	20	25

Checking knowledge

DETYRE KURSI		
Nr	Emri / Mbiemri	Aktiviteti per te cilin kryhet vleresimi I riskut dhe metodika e punes
1		Ndertimi i rrethimit te kantierit te ndertimit duke perfshire transportin e materialeve qe nevojiten si dhe instalimin e tyre
2		
3		
4		
5		Furnizimi dhe vendosja e 4 konteniereve te zyrave/WC/vendroje/mense ne kantierin e ndertimit
6		
7		
8		
9		Germimi I themeleve te objektit, duke perfshire transportin e eskavatorit me zinxhire, nga nje distance prej 40km deri ne kantierin tone
10		
11		
12		
13		Furnizim dhe vendosje e armaturave te drurit dhe hekurit ne themelet e objektit deri ne kuoten 0.00. Armaturat ndodhen fillimisht ne nje magazine ne Vore.
14		
15		
16		
17		Furnizim dhe betonim I elementeve te themelit deri ne kuoten 0.00 duke perfshire furnizimin dhe ndertimin e skelerise ne rast se eshte e nevojshme
18		
19		
20		
21		Furnizim dhe vendosje e armaturave te drurit dhe hekurit nga kuota 0.00 deri ne kuoten perfundimtare te katit te dyte. Armaturat duhet te rikthehen ne magazinën e Vores
22		

KODI: A.IV.2.1 /TEZË E PROVIMIT PËRFUNDIMTAR¹

LËNDA: Teknikë kantieri dhe Siguria në Punë

PEDAGOGU: **MsC. Majlinda Mishaxhiu**

TIPOLOGJIA E LËNDËS: II

DATA: 26 Shtator 2023

MIRATOI PËRGJEGJËSI I GRUPIT MËSIMOR: *Prof.Assoc..Dr Silvana Sukaj*

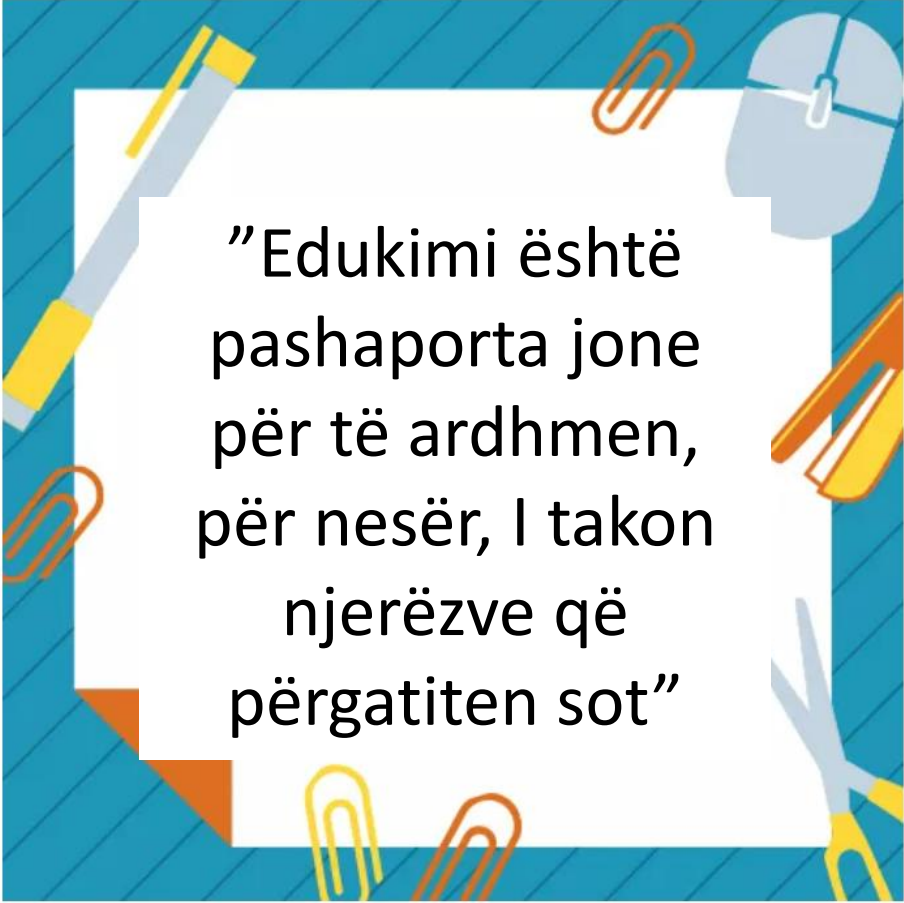
A – Grup pyetjesh për kontroll njohurish (30%)² – **20 pikë**

- Cfarë është "Siguria dhe Shëndeti në punë" ? **(4 pikë)**
- Cfarë është "Gati incidenti"? **(2 pikë)**
- Cilat janë detyrat kryesore të kolaudatorit të punimeve. **(5 pikë)**
- Cilat janë elementët e menaxhimit në ndërtim. **(5 pikë)**
- Radhit dokumentacionin kryesor që përmban dosja teknike e objektit **(4 pikë)**

B – Grup pyetjesh analitike (50%) – **50 pikë**

- Analizoni arsyet morale, ekonomike dhe ligjore, që detyrojnë punëdhënësin të merret me menaxhimin për Shëndetin dhe Sigurinë në Punë **(15 pikë)**
- Analizoni elementët që duhet të konsiderohen në metodën e punës së sigurt, për lëvizjen e vinct kulle nga objekti i mëposhtëm, ku ju jeni inxhinier i zbatimit të punimeve. Ka përfunduar ndërtimi i objektit dhe vinci ndodhet i c'montuar në nivelin e tokës. Vinci duhet të dërgohet në magazinën e kompanisë që ndodhet rreth 40 km larg **(35 pikë)**

A decorative graphic featuring a white rectangular area with a blue border. The border is adorned with various stationery items: a yellow and grey pen, an orange paperclip, a blue computer mouse, a yellow and orange pencil sharpener, a pair of yellow and blue scissors, and several orange and yellow paperclips. The background of the border is a blue and white diagonal striped pattern.

”Edukimi është
pashaporta jone
për të ardhmen,
për nesër, I takon
njerëzve që
përgatiten sot”